Вінницький соціально-економічний інститут
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Вінницького
соціально-економічного інституту
_____ Г.В. Давиденко
31 жовтня 2025 р.

ПРОТОКОЛ
відвідування відкритого заняття

Викладач: Олійник Олеся Михайлівна.
Кафедра: бізнесу і права.
Інститут/факультет/: Вінницький соціально-економічний інститут.
Форма навчання: денна.
Спеціальності: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, D3 Менеджмент, I10 Соціальна робота та консультування, I7 Терапія та реабілітація, C4 Психологія.
Курс: 3, група: ФТ-23-1- vn, ФН-24.2-1- vn, СР-23-1- vn, МН-23-1- vn; ІІЛ-23-1- vn, ПЛ-24.2-1- vn, ФТ-24.2-1- vn (скор.), ФТ-24.2-1- vn, СР-22-1- vn, МН-23.1-1- vn; ФТ-24.1-1- vn, ПЛ-23.1-1- vn, МН-24.2-1- vn, СР-24.2-1- vn.
Навчальна дисципліна: Права людини та верховенство права у сучасних реаліях.
Вид заняття: Лекція.
Тема заняття: Забезпечення прав людини в умовах війни. Основи гуманітарного права.
Дата: 21.10.2025 р.
Початок заняття: 11.40.
Аудиторія: Zoom конференція.

Короткий аналіз відкритого заняття

Лекційне заняття було розпочато згідно розкладу занять. Викладач на початку пари оголосила тему, мету та план заняття, окреслила актуальність та літературу.

Олеся Михайлівна встановила контакт зі здобувачами вищої освіти, визначила зв'язок із пройденим навчальним матеріалом і новою інформацією.

Вступна частина зайняла до 5 хв. Основна частина заняття тривала найбільше часу, в ній розглянули:

1. Поняття та особливості реалізації прав людини в умовах війни.

2. Основи міжнародного гуманітарного права.

3. Механізми захисту прав людини та відповідальність за порушення в умовах війни.

Лекція підкреслила, що права людини є фундаментом демократичного суспільства, гарантованим як національними законами, так і міжнародними документами. Однак у період воєнних дій реалізація цих прав часто зазнає суттєвих обмежень. Забезпечення прав людини під час війни потребує збалансування між безпекою держави, військовою необхідністю та дотриманням гуманітарних принципів.

Війна є одним із найскладніших випробувань для системи захисту прав людини. В умовах збройного конфлікту держава зобов'язана одночасно забезпечувати безпеку, захищати населення та дотримуватися міжнародних стандартів. У цьому контексті особливо важливими є норми міжнародного гуманітарного права, які встановлюють правила ведення війни та гарантії для осіб, що не беруть або припинили брати участь у бойових діях.

Під час проведення заняття викладач використовувала ноутбук з презентацією теми, основну, додаткову літературу, законодавчу базу щодо висвітлення питань лекції.

На занятті підтримувалася психологічно комфортна атмосфера, контролювався рівень розуміння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу, здобувачі залучалися до обговорення лекційного матеріалу. У заключній частині підведені підсумки заняття, виокремлені провідні ідеї.

Висновки

1. Загальна констатація навчального та науково-методичного рівня заняття:

Заняття було проведено на належному науково – методичному рівні, відповідає навчальному плану та завданню дисципліни, має насичену інформативність та переконливу аргументацію, чітку структуру і логіку.

Викладач наводила приклади, обгрунтовувала факти. Тема заняття розкрита, мета заняття досягнута.

Олеся Михайлівна показала себе як хороший фахівець та вмілий організатор. Їй властиві виразність вимови, уміння утримувати увагу здобувачів освіти протягом усього лекційного заняття та уважно реагувати на їх висловлювання. На занятті було створено атмосферу доброзичливості і взаємоповаги.

2. Рівень проведення заняття: «високий», «достатній», «низький» (потрібне підкреслити або доповнити)

Пропозиції щодо вдосконалення рівнів проведення відкритого заняття:

професійного

наукового

методичного

організаційного

Відкрите заняття відвідали: посада, ПІП, підпис:

1. Декан соціально-економічного факультету, к.філол.н., доц. Остратюк Н.М.
2. Зав.кафедри бізнесу і права, д.п.н., проф. Давиденко В.В.
3. К.ю.н., доц. кафедри бізнесу і права Платонова Г.В.
4. Ст.викладач кафедри бізнесу і права Ваколюк Л.М.
5. Ст.викладач кафедри бізнесу і права Мисак О.І.

Думка лектора:

З висновками згоден (не згоден – обґрунтувати): згодна.

З відгуком ознайомлена: «21» жовтня 2025 року _____
підпис

Результати відвідування відкритого заняття обговорені на засіданні кафедри бізнесу і права, Протокол № 3 від «31» жовтня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ Давиденко В.В.

Анкета оцінювання якості лекційного заняття

Дата: 21.10.2025.
Мета відвідування: вивчення методики проведення відкритих занять, сучасних технологій та активних методів навчання, способів досягнення навчальних та виховних цілей заняття.
Кафедра: бізнесу і права.
Викладач: Олійник Олеся Михайлівна.
Навчальна дисципліна: Права людини та верховенство права у сучасних реаліях.
Тема лекції: Забезпечення прав людини в умовах війни. Основи гуманітарного права.
Мета лекції: розкрити сутність, принципи та механізми забезпечення прав людини в умовах війни, ознайомити здобувачів вищої освіти з основами міжнародного гуманітарного права (МГП), його роллю у захисті цивільного населення та учасників збройних конфліктів, а також сформувати розуміння практичного застосування норм гуманітарного права у сучасних умовах. Закріпити знання, вміння та навички здобувачів освіти із даної теми.
Після лекції здобувачі вищої освіти повинні:
* розуміти правові межі обмеження прав людини під час війни;
* знати основні джерела міжнародного гуманітарного права;
* уміти визначати порушення гуманітарних норм і прав людини у збройних конфліктах;
* усвідомлювати значення гуманітарного права для збереження людяності навіть у воєнний час.
Вид лекції: планова.
Група: ФТ-23-1- vn, ФН-24.2-1- vn, СР-23-1- vn, МН-23-1- vn; ПЛ-23-1- vn, ПЛ-24.2-1- vn, ФТ-24.2-1- vn (скор.), ФТ-24.2-1- vn, СР-22-1- vn, МН-23.1-1- vn; ФТ-24.1-1- vn, ПЛ-23.1-1- vn, МН-24.2-1- vn, СР-24.2-1- vn.
Чисельність здобувачів по списку 100 присутніх 79 тих, що запізнилися, 0.

Критерії оцінювання	Зміст критерія	Оцінка від 1 до 5 балів
Змістовність лекції	науковість, доказовість і аргументованість	5
	інформативність (відповідність сучасному рівню розвитку науки)	
	висвітлення історії питання та різних концепцій	
	використання прикладів, яскравих фактів із практики	
Методичний рівень	формування професійного світогляду студентів на лекції, зв'язок лекційного матеріалу із практичним досвідом предметної галузі	5
	наявність у лектора елементів навчально-методичного комплексу дисципліни (робочої навчальної програми, додатку до неї, конспекту лекцій, авторського підручника, навчальних	

	посібників, журналу викладача)	
	відповідність лекції робочій програмі дисципліни	
	застосування методів і прийомів активізації пізнавальної діяльності студентів	
	використання елементів зворотного зв'язку	
	доступність роз'яснення нових термінів і понять	
	продуманість виховної мети лекції	
	контроль за спілкуванням студентів державною мовою	
	використання джерел інформації і наявність їх в інтернеті та бібліотеці університету	
Структура лекції	своєчасний початок лекції	5
	формулювання мети, плану	
	чітка композиційна побудова (вступ, основна частина, закінчення)	
	логічна послідовність і взаємозв'язок окремих частин лекції	
	формулювання тез і висновків	
Стиль лекції	ясність, чіткість і доступність викладення думок	5
	акцентований виклад матеріалу лекції (виділення темпом, голосом, інтонацією, повторенням найбільш важливої інформації)	
	організація зорового сприйняття матеріалу (запис на дошці, демонстрація ілюстративного матеріалу, використання інформаційних технологій)	
	використання прийомів підтримки уваги (риторичні питання, жарти, ораторські прийоми)	
	дозвіл ставити питання (коли та в якій формі)	
	перегляд конспектів (під час лекції або на семінарських і практичних заняттях)	
	контроль засвоєння змісту матеріалу	
	активізація мислення шляхом висування проблемних питань і розв'язування протиріч під час лекції	
Майстерність лектора	рівень вільного володіння лекційним матеріалом	5
	культура мовлення (дотримання норм наголосу, вимоги, стиль викладу)	
	викладання державною мовою	
	зовнішній вигляд викладача відповідає діловому стилю, манері поведінки викладача вищої школи	
	педагогічна тактовність (ставлення до студентів із повагою, неприпустимість образ, визнання своїх можливих помилок)	
	дикторська майстерність (виразність, чіткість артикуляції, чутність на останніх партах)	

	експресивність мови (емоційність, інтонаційне багатство, захопленість предметом)	
	ораторське мистецтво, харизматичність, формування інтересу в аудиторії	
	вміння зняти напруження і втому аудиторії	
	підтримання дисципліни на лекції	
	вміння встановити контакт	
	Разом:	**25**

Для кількісної характеристики по кожному критерію використовують таку шкалу:
5 балів – якість проявляється по всіх складових критерія;
4 бали – якість проявляється досить часто, але не по всіх складових критерія;
3 бали – якість проявляється на 50% складових критерія;
2 бали – якість проявляється інколи і лише по окремих складових критерія;
1 бал – якість відсутня по всіх складових критерія.

Загальні висновки, пропозиції:

Під час лекції було розглянуто: поняття та особливості реалізації прав людини в умовах війни, основи міжнародного гуманітарного права, механізми захисту прав людини та відповідальність за порушення в умовах війни.

Особливу увагу приділено розкриттю питання щодо повномасштабного вторгнення росії в Україну в лютому 2022 року, саме тоді країна зіткнулася з численними викликами щодо забезпечення прав людини. Водночас, українська держава вжила низку заходів для захисту своїх громадян, до прикладу:

- уряд України запровадив програми соціальної підтримки для ВПО, зокрема надання тимчасового житла, фінансової допомоги та доступу до медичних послуг.

- попри бойові дії, освітні установи продовжували свою діяльність, зокрема через онлайн-формат, забезпечуючи доступ до освіти для дітей та молоді.

- медичні установи працювали в умовах обмежених ресурсів, надаючи допомогу постраждалим від бойових дій та забезпечуючи вакцинацію та інші медичні послуги.

Незважаючи на активні бойові дії, держава та міжнародні організації фіксують випадки порушення права на життя з боку агресора. Зокрема, обстріли цивільної інфраструктури (Маріуполь, Буча, Ірпінь і т.д.) є порушенням міжнародного гуманітарного права.

- судова система України продовжила роботу навіть під час воєнного стану, судові засідання часто проводились дистанційно. Це є проявом верховенства права в надзвичайних умовах.

- у 2022 році держава об'єднала основні телеканали в єдиний телемарафон «Єдині новини» з метою запобігання дезінформації. Таке обмеження є допустимим під час війни відповідно до ст. 15 Європейської конвенції.

Права людини залишаються універсальною цінністю навіть у найскладніших обставинах війни. Україна демонструє прагнення дотримуватись міжнародних гуманітарних норм, забезпечуючи базові свободи громадян і документуючи воєнні злочини для притягнення агресора до відповідальності.

Тема лекції була розкрита, мета досягнута.

Викладач уміло поєднала елементи бесіди з мультимедійною презентацією, що дало можливість глибоко розкрити тему лекції. Окрім того, постійно залучала здобувачів освіти до прийняття активної участі у занятті, акцентуючи увагу на використанні знань з попередніх тем навчальної дисципліни.

к.ю.н, доц. _____ Платонова Г.В.